

Brüssel, 7. november 2018
(OR. en)

13923/18

LIMITE

AUDIO 94
CULT 134
DIGIT 219
COMPET 738
FISC 438
PI 154
EDUC 396

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee
Teema:	Eelnõu: nõukogu järeldused, mis käsitlevad Euroopa sisu tugevdamist digitaalmajanduses - Vastuvõtmine

Audiovisuaalküsimuste töörühm on mitme koosoleku käigus koostanud eespool nimetatud järeldused, et järeldused saaks vastu võtta hariduse, noorte, kultuuri ja spordi nõukogu istungil 26.–27. novembril 2018.

Eesistujariik on teinud tekstis kolm väikest muudatust (punktid 29, 43 ja 46), et lahendada viimased delegatsioonidel seni püsinud mured.

Alaliste esindajate komiteel palutakse lisas esitatud järelduste eelnõu läbi vaadata, et edastada see nõukogule vastuvõtmiseks ja seejärel *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamiseks.

Eelnõu:**nõukogu järeldused, mis käsitlevad Euroopa sisu tugevdamist digitaalmajanduses**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

tuletades meelde kõnealuse küsimuse poliitilist tausta, mis on esitatud lisas,¹

TUNNISTAB, ET

1. sisu tootmise ja sisu levitamise sektorid, mis hõlmavad meedia sisu ja töid (mis sisaldavad audiovisuaal-, trüki- ja veebisisu), ning teised kultuuri- ja loomesektorid on Euroopa sotsiaalse ja majandusliku arengu olulised sambad. Euroopa sisu kvaliteet ja mitmekesisus on Euroopa identiteedi lahutamatud osad ning olulised demokraatia ja sotsiaalse kaasamise jaoks, samuti elujõulise ja konkurentsivõimelise Euroopa meedia-, kultuuri- ja loomemajanduse jaoks. Need sektorid tugevdavad ka Euroopa pehmet jõudu kogu maailmas. Tänu nende koostoimele soodustavad nad innovatsiooni, loovust ja rikkust muudes valdkondades;
2. digi- ja veebitehnoloogiad annavad tohutu võimaluse edendada Euroopa loovuse uut ajastut. Peale selle pakuvad need võimaluse suurendada juurdepääsu Euroopa kultuurisisule ning säilitada, propageerida ja levitada meie Euroopa kultuuripärandit, näiteks virtuaalreaalsuse kasutamise abil. Digitehnoloogiad võimaldavad kõigil osalejatel omandada uusi oskusi ja teadmisi, arendada uusi teenuseid, tooteid ja turgusid ning jõuda uue publikuni. Veebiplatvormid, eelkõige sotsiaalmeedia ja videote jagamise platvormid, pakuvad lugematutele kasutajatele Euroopa Liidus ja kogu maailmas juurdepääsu väga mitmekesisele sisule, eriti kolmandatelt isikutelt pärit sisule;

¹ Lisas on loetletud asjaomased dokumendid, mis on seotud kõnealuste küsimustega (komisjoni teatised, seadusandlikud aktid, nõukogu järeldused jne).

3. samal ajal esitab digi- ja veebitehnoloogiate kasutamine Euroopa sisu tootvatele ja sisu levitavatele sektoritele tervikuna väljakutseid. Kõik osalejad peavad kohandama oma äristrateegiat, arendama uusi oskusi, avardama oma teadmisi, oma organisatsioonide struktuuri uuesti läbi mõtlema ning hindama oma rahastamise ja tootmise/levitamise mudeleid. Andmete suurem kasutamine mõjutab üha enam väärtusahelaid kõigil tasanditel. Peale selle on nendel arengutel väga suur mõju kasutajate ootustele ja käitumisele;
4. digiüleminekut on oluliselt kujundanud ülemaailmsed veebiplatvormid. Eelkõige nende veebiplatvormide algoritmipõhised ärimudelid, mis pakuvad kultuuri- ja loomesisu, sealhulgas meediasisu, ja mis põhinevad kasutajatele suunatud sisu ja reklaami personaalsel levitamisel, on tõstatanud küsimusi seoses läbipaistvuse, väärinfo, meedia mitmekesisuse, maksustamise, sisu loojate tasustamise, eraelu puutumatuse kaitse, sisu edendamise ja kultuurilise mitmekesisusega;
5. on asjakohane tuua esile järgmised Euroopa Liidu tegevuskavas sisalduvad poliitilised prioriteedid:
 - A. mitmekesisuse, nähtavuse ja innovatsiooni soodustamine
 - B. võrdsete tingimuste loomine
 - C. teabe ja teabeallikate suhtes usalduse suurendamine
 - D. oskuste ja pädevuste parandamine;
6. nõukogul on eespool nimetatud arenguid silmas pidades ning kodanike huve arvesse võttes vaja reageerida terviklikul viisil, ilma et see piiraks käimasolevaid läbirääkimisi seadusandlike ettepanekute ja järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle;

A. MITMEKESISUSE, NÄHTAVUSE JA INNOVATSIOONI SOODUSTAMINE

TOONITAB, ET

7. tagamaks, et kodanikel on juurdepääs mitmesugusele teabele ja mitmesugustele seisukohtadele, on oluline meedia mitmekesisus. Meediasektori osalejate vaheline piiriülene koostöö võib aidata saavutada kriitilise massi ning jõuda laiema publikuni. Sisu tootvate ja sisu levitavate sektorite ülemäärane kontsentratsioon võib ohustada kodanike juurdepääsu mitmekesisele sisule;
8. digitehnoloogiatel on potentsiaal lihtsustada piiriülest juurdepääsu keeleliselt mitmekesisele meedia-, kultuuri- ja loomesisule Euroopas ja mujal, näiteks tõlke või subtiitrite abil. Euroopas meedia- ja kultuurimajanduse valdkonnas aktiivselt tegutsevad platvormid võivad anda märkimisväärse panuse, kas tehes Euroopa sisu kättesaadavaks või pakkudes ise sisu või tootes uut Euroopa sisu;
9. muudetud audiovisuaalmeedia teenuste direktiiviga püütakse veelgi tugevdada Euroopa audiovisuaalsisu propageerimist, eelkõige kehtestades nõuded tellitava sisu kataloogides esinevate Euroopa tööde osakaalu kohta ja selliste tööde tellitavates teenustes silmapaistvuse kohta. Audiovisuaalmeedia teenuste direktiiviga toimib koos programmi „Loov Euroopa“ allprogramm MEDIA, mis toetab mitteriiklike audiovisuaaltööde levitamist ja propageerimist kogu Euroopas;
10. sisu tootvate ja sisu levitavate sektorite digiüleminekus võib olla oluline roll sobivatel riiklikel ja ELi toetusvahenditel;
11. sisu tootvad sektorid peavad olema kaasavad ja need peaks tagama erinevate seisukohtade ja vaatenurkade esitamise, et parandada mitmekesise Euroopa meedia-, kultuuri- ja loomesisu nähtavust ning jõuda laiema publikuni;
12. avalik-õiguslikel meediaorganisatsioonidel on vaja säilitada kõrged ja püsivad ajakirjandusstandardid ning kvaliteetsesse Euroopa sisusse tehtavate investeeringute kõrge ja püsiv tase ning jätkata selle sisu publikule pakkumiseks innovatiivsete lahenduste arendamist;

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI OMA VASTAVATES
PÄDEVUSVALDKONDADES ÜLES

13. ergutama selliste konkurentsivõimeliste Euroopa platvormide arendamist, mis annavad juurdepääsu Euroopa sisule, ja edendama veebipõhise Euroopa filmide veebikataloogi loomist ja kasutamist;
14. edendama ja vajaduse korral toetama algatusi ja mittesekkuvaid vahendeid, mis stimuleerivad võimalikult ulatusliku Euroopa sisu ja tööde, kaasa arvatud väikeste riikide sisu, väiksema rääkijaskonnaga keeltes sisu ning üldist huvi pakkuva sisu leitavust ja juurdepääsu nendele;
15. vajaduse ja võimaluse korral soodustama koostööd avalik-õigusliku meedia ja erameedia pakkujate vahel, mis võimaldaks Euroopa osalejatel paremini konkureerida ülemaailmsete osalejatega ja kaitsta Euroopa sisu tootmist ja juurdepääsu sellele veebimaailmas;
16. tunnistama, et veebiplatvormid, nagu kõik teised osalejad, peavad tegutsema kooskõlas reeglite ja õigusnormidega, mis kehtivad turusektoris, kus nad oma teenuseid osutavad;
17. veelgi toetama sisu tootvaid ja sisu levitavaid sektoreid rahalistele vahenditele juurdepääsul ja tunnistama ühistootmise rolli. Kui see on asjakohane ja kooskõlas liidu õigusega, võiks valitsuste stiimulite, erasektori rahastamisallikate (nt riskikapital, ühisrahastamine) ja avaliku sektori rahastamise kombineeritud süsteem anda panuse dünaamilisse Euroopa infosisu tööstusesse;
18. edendama innovatiivseid lähenemisviise publiku kujundamise valdkonnas ning suurendama teadlikkust andmete usaldusväärsel viisil kogumise ja töötlemise tähtsusest, eriti kooskõlas andmekaitset ja eraelu puutumatust käsitleva ELi õigusega, et võimaldada paremini mõista sihtrühmade vajadusi ja ootusi ning rikastada loomeprotsessi;

19. suurendama sotsiaalsel mitmekesisust sisu tootvas sektoris ning parandama soolist võrdõiguslikkust tööhõive, õiglase tasu ja nähtavuse osas ning ergutama sõltumatute teadusuuringute tegemist, muu hulgas loomis-, tootmis- ja levitamisprotsessis osalevate naiste osakaalu kohta võrreldavate andmete korrapärasest kogumist;

KUTSUB KOMISJONI ÜLES

20. jätkama sõltumatu meedia mitmekesisuse seirevahendi toetamist ja regulaarset hindamist, et hinnata meedia mitmekesisust ohustavaid tegureid ELis digitaalses keskkonnas;
21. analüüsima seda, milline on veebipõhiste ärimudelite kasvav roll sisu tootmisel ja levitamisel ning nende mõju meedia mitmekesisusele;

B. VÕRDSETE TINGIMUSTE LOOMINE

TOONITAB, ET

22. majanduse digiüleminekust tulenevate probleemide lahendamiseks peaks maksustamissüsteem tagama, et kõik ettevõtjad maksavad õiglasel määral makse ja et kogu maailmas kehtivad võrdsed tingimused;
23. käimas on arutelud ja mõtisklused selle üle, kuidas käsitleda digimeedia ning kultuuri- ja loomesisu tulevase ökosüsteemi, sealhulgas tarbijate vajadusi. Eelkõige puudutab see veebiturgude sobivat määratlemist ja selliste uute potentsiaalselt asjakohaste konkurentsialaste tegurite nagu suurandmete, algoritmide ja tehisintellekti arvessevõtmist;
24. muudetud audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohaldamisala on laiendatud, tagamaks et kvalitatiivsed reeglid reklaami, alaealiste kahjuliku infosisu eest kaitsmise ning üldsuse vihakõne ja endast kuritegu kujutava sisu eest kaitsmise kohta on kohaldatavad ka videote jagamise platvormidel levitatavale audiovisuaalsisule;

25. sisu tootev sektor vajab võrreldavat statistikat ja andmeanalüüsi;
26. on olemas mitmesuguseid veebiplatvorme, mis pakuvad eri funktsioone ja teenuseid. Mõned koondavad teavet ning võimaldavad teha otsinguid, mõned annavad juurdepääsu kolmandate isikute loodud ja/või hallatud sisule ja teenustele ning majutavad ja indekseerivad neid, mõned hõlbustavad kaupade ja teenuste (sealhulgas audiovisuaalsete teenuste) müüki. Nad võivad täita mitut funktsiooni paralleelselt ning samal ajal anda sisule juurdepääsule ja selle nähtavusele taseme või muul viisil mõjutada juurdepääsu sisule ja selle nähtavust;

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI OMA VASTAVATES PÄDEVUSVALDKONDADES ÜLES

27. tunnistama nõukogus käimasolevate digitaalmajanduse maksustamisega seotud arutelude olulisust;
28. edendama õiglust, tagades et veebiplatvormid on läbipaistvad nende teenustega seotud kasutustingimuste, levitatavate töödega seotud tulemusandmete, loetelu parameetrite, hierarhias positsiooni seadmise tavade ja reklaamitavade osas, seejuures mitte rikkudes ärisaladust;
29. **ergutama õiglase** [...] tasu maksmist **kogu** [...] digitaalmajanduse väärtusahelas;
30. jätkama tööd selleks, et luua tingimused, mille kohaselt Euroopa sisu loojad, sealhulgas kultuuri- ja meediavaldkonna spetsialistid, saavad kasutada ära digitaalmajanduse pakutavaid võimalusi;

KUTSUB KOMISJONI ÜLES

31. jätkama oma jõupingutusi, et tagada võrdsed võimalused Euroopa sisu sektorites, kus tegutsevad veebiplatvormid, võttes arvesse platvormide suurust ja tüüpi;
32. analüüsima digimeedia ning kultuuri- ja loomesisu ökosüsteemis toimuvaid arenguid silmas pidades seda, kuidas vältida igasugust konkurentsi moonutamist;

33. jätkama koos liikmesriikidega analüüsimist, et tagada õiguskindlus seoses veebiplatvormide tegevusega digimeedia ning kultuuri- ja loomesisu ökosüsteemis, muu hulgas pidades silmas e-kaubanduse direktiivi;

C. TEABE JA TEABEALLIKATE SUHTES USALDUSE SUURENDAMINE

TOONITAB, ET

34. killustatud teabemaastike ja riigi julgeolekule avalduvate ohtude taustal on professionaalsel meedial teabe tootmisel, levitamisel ja kontrollimisel tähtis roll ja seega on see avaliku arutelu jaoks hädavajalik. Seda arvestades on sõltumatu avalik-õigusliku meedia roll demokraatia, pluralismi, sotsiaalse ühtekuuluvuse ning kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kindlustamisel elutähtis. Peale selle pakuvad paljud erasektori meediaosalejad samuti üldsuse huvides olevat sisu. Seoses sellega nõukogu nii rõhutab kodanike meediapädevuse ja allikakriitika tähtsust kui ka võtab teadmiseks komisjoni teatise desinformatsiooni kohta;
35. desinformatsiooni levikule vastu astumisel ja Euroopa kodanike hästi teavitamisel on määrava tähtsusega meedia mitmekesisus, mis sõltub meedia omandisuhete mitmekesisuse olemasolust ja sisu mitmekesisusest ning sõltumatust ajakirjandusest. Koostööl ja liitudel nendes sektorites võib olla positiivne mõju nendes osalejatele seoses majandusliku jätkusuutlikkuse ja konkurentsivõimega ülemaailmses kontekstis;
36. kuna sisu levitatakse üha enam veebiplatvormide kaudu, võtab nõukogu teadmiseks komisjoni jõupingutused eesmärgiga võidelda ebaseadusliku veebisisuga ja sisu ebaseadusliku levitamisega;
37. muutuval meediamaaistikul on väga tähtsad ajakirjanike ohutud töötingimused, et tagada professionaalne ja sõltumatu ajakirjandus;
38. ajakirjanike ja sõltumatu pressi töö võimaldamisel on oluline roll vilepuhujatel, et ajakirjanikud ja sõltumatu press saaksid täita oma ühiskonna valvekoera rolli;

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI OMA VASTAVATES PÄDEVUSVALDKONDADES ÜLES

39. tugevdama Euroopa meedia ökosüsteemi, et tagada professionaalse ajakirjanduse kestlik toodang ja nähtavus, mis on vahend kodanike võimestamiseks, demokraatia kaitsmiseks ja tõhusaks desinformatsiooni leviku vastu võitlemiseks;
40. tagama ajakirjanike ja muude meediaosalejate ning nende allikate tõhusa kaitse, muu hulgas uuriva ajakirjanduse valdkonnas;
41. edendama professionaalset ajakirjandust kõigis liikmesriikides ning ergutama piiriülest ajakirjandust oskuste arendamise, koolituse ja uudistekeskuste jaoks uute tehnoloogiate väljaarendamisega;
42. edendama sõltumatut ajakirjandust ja kaitsma ajakirjanikke lubamatu mõjutamise eest;
43. edendama sisu seaduslikku levitamist ja **võtma arvesse** loomesisu ebaseadusliku levitamise ja loata kasutamise **vähendamise tähtsust** [...];
44. tagama parema juurdepääsu teabele ja teabe vaba liikumise meedia ja üldsuse hüvanguks, parandades avaliku sektori juhtimise läbipaistvust ja meediavabadust ning andes kodanikele mõjuvõimu, et nad saaksid nautida oma väljendusvabadust;

KUTSUB KOMISJONI ÜLES

45. jätkama selliste projektide toetamist, millega jälgitakse meediavabadust ja meedia mitmekesisust ning pakutakse õiguslikku ja praktilist abi ohus olevatele ajakirjanikele ja meediaosalejatele;
46. **jätkama** väärinfot käsitleva tegevusjuhendi **regulaarset jälgimist** [...] ja **teavitama liikmesriike selle rakendamise mõjudest, eriti arvestades 2019. aastal toimuvaid Euroopa Parlamendi valimisi**;
47. parandama riigiabi läbipaistvust ja prognoositavust digimeedia ning kultuuri- ja loomealase ökosüsteemi kontekstis ning tegema kättesaadavaks kasutajasõbraliku veebipõhise andmekogu seoses kohaldatavate riigiabi eeskirjade ja asjakohase kohtupraktikaga;

D. OSKUSTE JA PÄDEVUSTE PARANDAMINE

TOONITAB, ET

48. uued arengud loovad vajaduse uute võimete järele. Meediapädevus on nii kasutajate kui ka sisu loojate jaoks otsustav tegur. Samal ajal on sisutööstuste spetsialistidel vaja loome-, digi- ja ettevõtlusoskusi, mis võimaldavad neil olemasolevaid ja kujunemisjärgus tehnoloogiaid maksimaalselt ära kasutada;

KUTSUB LIHKMESRIIKE JA KOMISJONI OMA VASTAVATES PÄDEVUSVALDKONDADES ÜLES

49. edendama ja toetama meediapädevust ja digikirjaoskust, et veelgi arendada kodanike seas kriitilist suhtumist levitatava ja propageeritava meediasisu suhtes ning ergutada meediapädevuse ja digikirjaoskuse alase täiendava koolituse pakkumist meediavaldkonna spetsialistidele;
50. kohandama koolitus-, pädevus- ja edendusprogramme nii, et need vastaks paremini nii vana kui ka uue meedia ja tehnoloogia, nagu kvaliteetse ajakirjanduse põhimõtted, visuaalne kirjaoskus, tehisintellekt, plokiaheltehnoloogia, virtuaalreaalsus ja andmeanalüüs, kasutamisele. Nii kvaliteetsete meediauuringute kui ka kvaliteetse ajakirjandusala hariduse jaoks vajalike tingimuste tagamine on väga oluline kvaliteetse Euroopa meediamaaastiku säilitamisel;
51. looma struktureeritud dialoogi üliõpilaste, teadlaste ja tööstusharu vahel, et soodustada innovatsiooni sisu tootvates sektorites, ning kasutama innovatsiooni heaks ära loovuse ja kultuurilise mitmekesisuse potentsiaal;

KUTSUB KOMISJONI ÜLES

52. parandama meediapädevust nii sellega, et toetatakse haridusalgatusi, mis on suunatud nii õppijatele kui ka kutselistele õpetajatele ja muudele valdkonna spetsialistidele, nagu raamatukogutöötajad ja ajakirjanikud, kui ka sihipäraste teadlikkuse suurendamise kampaaniatega kodanikuühiskonnas.

Nõukogu järeldused

- Nõukogu järeldused *Euroopa audiovisuaalpoliitika kohta digitaalajastul* (ELT C 433, 25.11.2014, lk 2)
- Nõukogu järeldused, milles käsitletakse kultuuri- ja loomevaldkonna koostoimet muude valdkondadega (*cultural and creative crossovers*) stimuleerimaks innovatsiooni, majanduslikku jätkusuutlikkust ja sotsiaalset kaasatust (ELT C 172, 27.5.2015, lk 4)
- Nõukogu järeldused *meediapädevuse ja kriitilise mõtlemise arendamise kohta hariduse ja koolituse kaudu* (ELT C 212, 30.5.2016, lk 5)
- Nõukogu järeldused, mis käsitlevad kultuuri kättesaadavuse edendamist digivahendite kaudu, keskendudes publiku arendamisele (ELT C 425, 21.11.2017, lk 3)

Seadusandlikud aktid

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta)
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiiv 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas.
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv)
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1295/2013, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2014–2020)

Komisjoni teatised ja soovitused

- Komisjoni 6. mai 2015. aasta teatis „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015) 192 final)
- Komisjoni 25. mai 2016. aasta teatis „Veebiplatvormid ja digitaalne ühtne turg. Euroopa võimalused ja probleemid“ (COM(2016) 288 final)
- Komisjoni 28. septembri 2017. aasta teatis „Võitlus ebaseadusliku veebisisuga. Veebiplatvormidele suurema vastutuse andmine“ (COM(2017) 555 final)
- Komisjoni 1. märtsi 2018. aasta soovitus meetmete kohta, millega tulemuslikult võidelda ebaseadusliku veebisisu vastu (EL(2018) 334 final)
- Komisjoni 24. aprilli 2018. aasta teatis „Tehisintellekt Euroopa huvides“ (COM(2018) 237 final)
- Komisjoni 26. aprilli 2018. aasta teatis „Euroopa lähenemisviis veebis leviva väärinfoga võitlemiseks“ (COM(2018) 236 final)
- Komisjoni 22. mai 2018. aasta teatis „Euroopa kultuurivaldkonna uus tegevuskava“ (COM(2018) 267 final)

Rahvusvahelised kokkulepped

- UNESCO 20. oktoobri 2005. aasta kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsioon
